

گزارش فاز سوم پروژه ب درس الگوریتم های بیوانفورماتیک تهیه و تنظیم : الهه بدلی (۹۸۲۰۹۰۷۲)

گزارش پیش رو شامل نحوه ی پیاده سازی و نحوه استفاده از کد می باشد.

گزارش نحوه پیاده سازی:

کد فاز سوم در ادامه فاز دوم نوشته شد ه است.

خروجی فاز دوم پروژه به صورت زیر بود:

```
1 All_Counts ,All_Presence_Absence = phase2_main()
-> Read Genomes ...
Genomes Readed!
-> Split Genomes to Blocks ...
Blocks Created!
-> Start Count and Filter kmers ...
Kmer Count and Filtering: Done!
```

که شامل دو دیکشنری All_Presence_Absence و All_Presence می باشد.

در این مرحله ابتدا دایر کتوری comparison را برای ذخیره نتایج مقایسه دو به دو ژنوم ها می سازیم

```
1 mkdir 'compration'
1 %cd 'compration'
```

/content/drive/My Drive/phase2Algo/compration

تابع calculate_metric وظیفه اجرای فاز سوم بخش ۱ را برعهده دارد.

```
import numpy as np
def calculate_metric(All_Counts ,All_Presence_Absence ):
    cmp_list = []
    similarity dict = {}
    for genome1 in All Counts:
        k1 = int(genome1[genome1.index('k')+1:genome1.index(' ')])
        for genome2 in All_Counts:
            k2 = int(genome2[genome2.index('k')+1:genome2.index(' ')])
            K = k1 * k2
            if (k1 == k2) and (K < 150) and (genome1 != genome2) and ((genome1 , genome2) and (genome2 , genome1) not in cmp list):
                cmp_list.append((genome1 , genome2))
                cmp_list.append((genome2 , genome1))
                bit blocks1 = All Presence Absence[genome1]
                bit_blocks2 = All_Presence_Absence[genome2]
                w, h = len(bit blocks1), len(bit blocks2)
                dotplot = np.array([[0 for x in range(h)] for y in range(w)] )
                for i in range (w):
                    for j in range(h):
                           dotplot[i][j] = min(bit blocks1[i].count() , bit blocks2[j].count())
                this_two_genomes = str(genome1+str('&')+genome2)+'.txt'
                similarity_dict.setdefault(k1 , []).append( [genome1 , genome2 , np.sum(dotplot)])
                similarity\_dict.setdefault(k1 \text{ , []}).append( \text{[genome2 , genome1 , np.sum}(dotplot)])
                np.savetxt(this_two_genomes , dotplot.astype(int),fmt="%i")
    return similarity dict
```

در این تابع ابتدا دو تا ژنوم با شرایط زیر انتخاب می کنیم که با دو فور این دو تا ژنوم را جدا می کنیم حال شروط زیر را داریم:

۱. تحت k یکسان kmerهایشان جدا شده باشد.

۲. با توجه به محدودیت محاسباتی که برای k=32 و k=24 و k=24 داشتیم بنابراین اطلاعات بودن یا نبودن k=1 با توجه به محدودیت محاسباتی که برای k=1 و k=1 های k=1 و k=1 انجام دادم. برای انتخاب نکردن k=1 و k=1 شرط k=1 و k=1 را گذاشتم که k=1 مقایسه میشود که حاصل ضربشان ۱۲۱ است اما جهت حد بالا ۱۵۰ گذاشتم. (استدلال پیچیده ای بود k=1)

٣. هر ژنوم را با خودش مقایسه نمی کنیم

۴. وقتی ژنوم ۱ با ژنوم ۲ مقایسه شد دیگر نیازی به مقایسه ی ژنوم ۲ با ژنوم ۱ نداریم بنابراین این دو تا را در cmp_list اضافه میکنیم که مقایسه اضافه صورت نگیرد.

(در کل ۲ از ۴۱ ضربدر ۵ حالت بررسی شده که میشه ۴۱۰۰ حالت مختلف.)

در ادامه اطلاعات بودن یا نبودن kmer ها را برای این دو ژنوم از دیکشنری All_presence_Absence جدا میکنیم که حاوی اطلاعات کلیه ژنوم هاست. (با عنوان bit_block1 و bit_block2)

بعد یه آرایه مشابه dotplot را با صفر initialize میکنیم. در درایه های این آرایه باید نتیجه محاسبه متریک برای دو ژنوم را ذخیره کنیم.

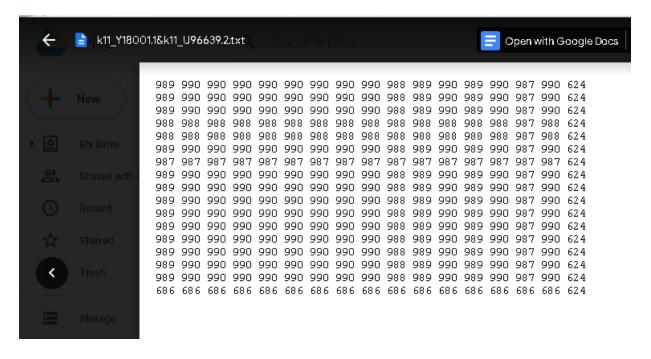
متریک من متریک 0 بود.

با توجه به اینکه من از bitarray برای نگهداری اطلاعات بودن یا نبودن kmer ها استفاده کرده بودم جاهایی که kmer بود ۱ شده بود و در صورت نبودن 0 باقی مانده بود. بنابراین ضرب درایه به درایه اطلاعات دو بلاک سپس جمع کردنشان مثل $\min$ گرفتن بین جمع ۱ های هر بلاک بوده است. D:

بعد از محاسبه دات پلات باید کل درایه های را جمع میکردیم و به عنوان معیار شباهت این دو ژنوم ذخیره میکردیم که این کار در دیکشنری similarity_matrix انجام شده که حاوی لیست هایی هست که در هر لیست ژنوم ۱ ژنوم ۲ سپس میزان شباهت آورده شده است. similarity_matrix حاوی اطلاعات شباهت کل دیتاست است البته بر حسب هر k ای که داریم. یعنی similarity_matrix کلید های k ۱ ۹ ۷ ۵ را دارد و مثلا به ازای k اطلاعات شباهت دو به دوی ژنومهایی با k را دارا می باشد.

در نهایت در فایلی با نام دو ژنوم ماتریس دات پلات شان ذخیره شده است.

برای مثال برای دو ژنوم زیر داریم:

برای استفاده از ابزار مگا احتیاج داریم که distance_matrix رو برای دو گونه داشته باشیم. بنابراین در دایرکتوری جداگانه ای اطلاعات فاصله را ذخیره میکنیم.

```
1 %cd ..
```

content/drive/My Drive/phase2Algo/

```
1 mkdir 'distances'
1 %cd 'distances'
```

/content/drive/My Drive/phase2Algo/distances

برای بدست اوردن ماتریس فاصله دو تابع زیر را داریم:

```
def dist_matrix(similarity_dict):
   import pandas as pd

   df = pd.DataFrame(similarity_dict)
   df = df.pivot(index=0, columns=1, values=2).fillna(0)
   names = df.index
   df = np.array(df)
   df = np.max(df) - df
   np.fill_diagonal(df,0)
   return np.tril(df) , names
```

```
def Create_Distance_Matrixs(similarity_dict):
    for k in similarity_dict:
        distance_matrix , names = dist_matrix(similarity_dict[k])
        print("distance matrix of k =" + str(k) +" created.")
        f_out = open(str("k"+str(k)+"_names.txt") , 'w')
        for name in names:
            f_out.write('#'+name+'\n')
        f_out.close()
        np.savetxt(str("k"+str(k)+".txt") , distance_matrix.astype(int),fmt="%i")
```

که ابتدای Create_Distance_Matrixs شروع ب کار می کند.

که اطلاعات شباهت دو ژنوم است را دریافت میکند و به ازای هر k ماتریس فاصله کل Simliraty_matrix دیتاستش را می سازد.

ساختن ماتریس فاصله دیتاست هر k ای در تابع $dist\_matrix$ انجام می شود. این تابع ابتدا فرمت دیکشنری را به دیتافریم تبدیل میکند سپس یه t reshape انجام میدهیم که فرمت ماتریسی داشته باشد و درایه ی t ام t شباهت ژنوم t به ژنوم t را نشان میدهد.

از آنجایی که برای ابزار مگا احتیاج به نام ژنوم ها داشتیم این کار را در دیتافریم انجام دادم که با ایندکس به نام ها دسترسی داشته باشیم. پس از دریافت نام های ژنوم ها حال کل دیتافریم را به آرایه تبدیل می کنیم . ابزار مگا از روی ماتریس فاصله درخت را می سازد. ما تااینجا ماتریس شباهت را ساختیم. حال درایه ها را از max کم میکنیم تا ب ماتریس فاصله تبدیل شود.

از طرفی ابزار مگا ماتریس فاصله را به صورت پایین مثلثی دریافت میکند. بنابراین ماتریس پایین مثلثی و نام ها را برمیگردانیم و نام ها و ماتریس را در فایل های جداگانه ای ذخیره میکنیم.

البته راه بهتر این بود یک جا و خط به خط ذخیره میکردم اما چون کل ماتریس را با np.savetxt ذخیره کردم امکان ذخیره همزمان نام در یک فایل نبود. برای همین پس از خروجی گرفتن ها به صورت دستی نام های ژنوم ها را به فایل ماتریس فاصله اضافه کردم تا به فرمت مورد پذیرش ابزار مگا در بیاید. سپس فایل txt را به فرمت meg. تبدیل کرده و درخت هر ماتریس را رسم کردم. که نتایج رسم در ۵ فایل pdf جداگانه در فولدر distance آوردده شده است.

نتیجه : با بررسی درخت ها متوجه می شویم هر چقدر k بیشتر شده دقت دسته بندی بهتر شده و دو گونه مشابه تر در یک دسته قرار گرفتند مخصوصا برای ۹ و ۱۱ نتایج نزدیک ب هم هست.

فقط بخشی از درخت را در ادامه آورده ام:

